

**Manuali i Proçeseve për Shërbimet e Telekomit të Kosovës:**

**Shërbimet e Qasjes LLU**

**Qasja e Përbashkët në Rrjetin Lokal (ULMP)  
&  
Shërbimet e Qasjes (LLU)**

**Bazuar në Ofertën Referencë të Qasjes të  
Telekomi të Kosovës**

**Plani i Shërbimeve  
102, 103 & 104**

Prishtinë  
2012

## Pasqyra e Lëndës

1 Hyrje .....	6
1.1 Objekti .....	6
1.2 Shkurtime .....	7
1.3 Përshkrimi i Shërbimeve .....	7
1.4 Proçesi i Ndryshimit të Menaxhimit .....	8
1.5 Përkufizimet .....	8
1.6 Porta e Qasjes e Unifikuar (UG) .....	8
1.7 Numër i Llogarise Universale dhe Numri Referenc i Qarkut.....	8
2 Përshkrim i Proçesit .....	9
2.1 Ofrimi i Shërbimit .....	9
2.2 Riparimi i Defektit .....	9
2.3 Faturimi .....	9
2.4 Njoftimi Humbjeve/letra e mostransferimit .....	9
3 Ofrimi i Shërbimit .....	9
3.1 Komunikimi ndërmjet Shitjeve me Shumicë të TiK dhe AS ( AS).....	9
3.1.1 Roli i Qendrës së Porosisë LLU .....	10
3.1.2 Ndërveprimi me Qendrën e Porosisë LLU .....	10
3.2 Identifikimi i Qarkut .....	11
3.2.1 Porosia PU .....	11
3.2.2 Porosia PUI .....	11
3.2.3 Porosia PUS .....	11
3.3 Ofrimi i të Dhënave të Linjës .....	11
3.4 Kushtet paraprake .....	11
3.4.1 Autorizimi i Parapaguesit .....	11
3.5 Shërbimet Konkuruuese & Perjashtimet .....	12
3.6 Fazat e Proçesit .....	12
3.7 Afati i implementimit .....	13
3.8 Pika e Terminimit e Rrjetit Lokal .....	13
3.9 Përgjegjësia për Instalimet Kabllore në Ambjentet e Parapaguesit .....	13
3.10 Porositë .....	13
3.10.1 Llojet e Porosive .....	13
3.11 Lloji i Porosive se Ofruar .....	13
3.12 Porosia për ndërprerje .....	14
3.13 Lloji i Porosisë “Transferim” .....	14
3.14 Lloji i Porosisë “Konvertim i qasjes së perbashket LS me qsje te plote ULMP” ....	14
3.15 Lloji i Porosisë “Anullim” .....	14
3.16 Lloji i Porosisë “Linja per kerkim te dhenash DRL” .....	14
3.17 Lloji i Porosisë “Ndryshim Porte” .....	14
3.18 Lloji i Porosisë së “Inspektimit të Linjës LLU” .....	14
4 Llojit i Porosisë Ofrim Shërbimi .....	15
4.1 Parashikimi i një porosie ULMP (PU) .....	15
4.2 Ofrimi një Porosie Rrjeti në Vend (PUI) .....	15

4.3 Ofrimi i Linjës së Re ose porosia linjë Rezerve (PUS) .....	15
4.4 Ofrimi i porosisë se Qasjes të Përbashket (PLS) .....	15
4.5 Dërgimi i Porosisë .....	16
4.6 Aprovimi i Porosisë .....	16
4.6.1 Përkufizimi .....	16
4.6.2 Kontrollat e Vlerësimit të Porosisë .....	16
4.6.3 Testimi i Linjës dhe Kategorizimi i Linjës .....	17
4.6.4 Nevoja e Inspektimit .....	17
4.6.5 Linja me CPS .....	18
4.6.6 Përgjigja e Vlerësimit .....	18
4.6.7 Porosia e Pranuar .....	18
4.6.8 Porosia e Refuzuar .....	18
4.7 Përgatitja e Linjës .....	18
4.7.1 Riparimi i Kabllit .....	18
4.7.2 Instalimi i NTUs .....	18
4.7.3 Qasjes i përbashkët në Linjë (PLS) .....	18
4.8 Lidhja (Jumpering) .....	19
4.9 Proçesi i percaktimit për Porositë PUS .....	19
4.9.1 Proçesi Manual i Kontaktit të Parapaguesit .....	20
4.10 Proçesi i Identifikimit të Linjës në ambientet e parapaguesit .....	20
4.11 Plotësimi .....	21
4.12 Porosia e Plotësuar me Sukses .....	21
4.12.1 Mosofrimi .....	21
4.13 Njoftimi i humbjes .....	21
5 Ndërprerja e Llojit të porosisë .....	21
5.1 Paraqitja porosisë .....	21
5.2 Vlefshmeria e porosisë .....	21
5.3 Pranimi / Refuzimi i porosisë .....	22
5.4 Përfundimi i porosisë .....	22
5.5 E padërgueshme .....	22
6 Anullimi i Llojit të porosisë .....	22
6.1 Dritarja e anulimit .....	22
6.2 Dorëzimi i porosisë .....	22
6.3 7.3 Miratimi/Anullimi i porosisë .....	23
7 Lloji i porosisë së konvertimit të LS në ULMP .....	23
7.1 Para-sigurimi i pajisjes se Qasjes .....	23
7.2 Paraqitja e porosisë .....	23
7.3 Miratimi i porosisë .....	23
7.4 Pranimi i porosisë .....	24
7.4.1 Ndërprerja e qarkut .....	24
7.5 Refuzimi i porosisë .....	24
7.6 NTU .....	24
7.7 Lidhje (Jumpering) .....	24
7.7.1 Detajet e “block and pin” .....	24
7.8 Përfundimi .....	24

7.8.1 Porosia e përfunduar me sukses .....	24
7.8.2 E padërgueshme .....	25
8 Lloji i porosise për Linjën e Kërkimit të të Dhënave .....	25
8.1 Paraqitja e porosisë .....	25
8.2 Kategorizimi i linjës .....	25
8.3 Dërgimi i të dhënave shtesë .....	25
9 Transferimi i AS dhe procesi i kthimit të fitimit me pakicë të Telekomit i Kosovës .....	26
9.1 Sigurimi i porosisë së transferimit të ULMP .....	26
9.2 Sigurimi i transferimit të porosisë së LS .....	26
9.3 Paraqitja e porosisë .....	26
9.4 Vlefshmeria e porosisë .....	26
9.4.1 Përgjigjja e miratimit .....	26
9.4.2 Pranimi i porosisë .....	26
9.4.3 Refuzimi i porosisë .....	27
9.5 Përfundimi .....	27
9.5.1 Përfundimi me sukses i porosisë .....	27
9.5.2 E padërgueshme .....	27
9.6 Njoftimi i humbjes .....	27
10 Porosia për ndryshim porte .....	27
10.1 Paraqitja e porosisë .....	27
10.2 Miratimi i porosisë .....	27
10.3 Pranimi / Refuzimi i porosisë .....	28
10.4 Përfundimi i porosisë .....	28
10.5 E padërgueshme .....	28
11 Lloji i porosisë për linjën e kërkimit LLU .....	28
11.1 Paraqitja e porosisë .....	28
11.2 Miratimi i porosisë .....	28
12 Proçesi i njoftimi të humbjes .....	29
13 Letra për konfirmim transferimi .....	29
13.1 Qëllimi i letrës për konfirmim transferimi.....	29
13.2 Transferimi i pa-autorizuar i Parapaguesëve .....	29
13.3 Pretendimet për Transferim të paautorizuar .....	29
14 Riparimi i defektit. ....	29
14.1 Qëllimi .....	29
14.2 Parimet e raportimit të defektit .....	30
14.3 Lokalizimi i defekteve .....	30
14.3.1 Llojet e defekteve: .....	30
14.3.2 Defekti në bllokun OAO: .....	31
14.4 Raportimi i defektit .....	31
14.4.1 Orët e raportimit të defektit .....	31
14.5 Testimi i linjës .....	31

14.5.1 Shërbimi i Qasjes te perbashket LS .....	31
14.5.2 Shërbimi ULMP .....	31
14.5.3 Karakteristikat e testimit te Linjes .....	31
14.6 Defekti i Jumperit .....	31
14.7 Defektet në central .....	32
14.8 Statusi i defektit .....	32
14.9 Riparimi i defektit .....	32
14.10 Objektivat për riparimin e defektit .....	32
14.11 Proçesi i përshkallëzimit .....	32
14.12 Mosmarrëveshjet .....	33
14.13 Dyshimi i ndërhyrjes në linjë .....	33
15 Faturimi .....	33
15.1 Hyrje .....	33
15.2 Raporti i përdorimit .....	33
15.2.1 Përmbajtja e raportit të përdorimit .....	33

## 1 Hyrje

Ky dokument përmban një sërë procesesh operacionale që ndihmojnë ndërveprimin ndërmjet Telekomit i Kosovës dhe operatorëve të tjerë të telekomunikacionit për shpërndarjen dhe operimin e dy shërbimeve të ofruara nga Telekomit i Kosovës për të lejuar operatorët e tjerë të telekomunikacionit që të përdorin rrjetin e saj të bakrit të Qasjes lokale.

### 1.1 Objekti

Këto procese aplikohen në shërbimin Qasjes së Përbashkët në Rrjetin Lokal (ULMP) dhe Linjë me Qasje të Përbashkët (LS) siç është përcaktuar nga Telekomit i Kosovës në Ofertën Referencë të Qasjes.

Objekti i këtij dokumenti është i kufizuar në proceset operacionale dhe në mënyrë specifike përjashton fushat si:

1. Standardet teknike që kanë të bëjnë me Rrjetin Lokal me Bashkëvendosje
2. Çmimin e shërbimeve të ofruara nga Telekomit i Kosovës
3. Performancën e procesit dhe cilësia e shërbimit.

Në rast se Oferta Referencë e Qasjes të Telekomit i Kosovës do të ndryshohet, këto procese do të rishikohen dhe azhurnohen nëse është e nevojshme.

### 1.2 Shkurtime

Në këtë dokument do të përdoren shkurtime të mëposhtme :

Tabela

AP	Ofruesi i Qasjes
ARO	Oferta Referencë e Qasjes e Telekomit të Kosovës
AS	Kërkuesi i Qasjes
CAF	Formulari i Autorizimit të Parapaguesit
CLFMP	Plani i Menaxhimit të Frekuencave Linjës Dypërcjellëse të Bakrit
CPE	Paisja në Ambientet e Parapaguesit
CPS	Parazgjedhja e Bartësit
CRN	Numri Referencë i Qarkut ose Numri Telefonit të Telekomit i Kosovës
DRL	Linja e Kërkimit të Dhënave
DSLAM	Moduli i Qasjes të Linjës Dixhitale të parapaguesit

FTP	Protokolli i Transferimit të të Dhënave
IPM	Manuali i Proçeseve të Industrisë
ISDN	Rrjeti Dixhital i Shërbimeve të Integruara
LLU Services	Shërbimet LLU
LS	Qasje e përbashkët në rrjetin lokal
LTS	Sistemi i Testimit të Linjës
MDF	Permutatori
NDA	Marrëveshja e Konfidencialitetit
NTP	Pika e Terminimit të Rrjetit
NTU	Njësia e Terminimit të Rrjetit
OAO	Operatoret e Tjerë të Autorizuar
OSS	Sistemet e Suportit të Operimeve
PSTN	Rrjeti Telefonik Publik
SLA	Marrëveshja e Nivelit të Shërbimeve
UAN	Numri i Llogarisë Universale
UG	Portë e Qasjes së Unifikuar
ULMP	Qasje e Plotë në Rrjetin Lokal
WTM	Menaxhimi i Problemeve të Shitjeve me shumicë

### 1.3 Përshkrimi i Shërbimeve

Ky seksion paraqet një përshkrim të shkurtër të Shërbimeve. Për një përshkrim më të detajuar, jeni të lutur që ti referoheni Ofertës Referencë të Qasjes të Telekomit i Kosovës (ARO).

Shërbimet LLU i ofrohen Kërkuarit të Qasjes (AS) për ofrimin e shërbimeve të Qasjes në rrjetin lokal të bakrit në Telekomit e Kosovës.

Telekomit i Kosovës ka specifikuar tre shërbime në ARO; ky IPM lidhet me dy shërbimet e para:

1. Shërbimi i Qasjes së Plotë në Rrjetin Lokal ULMP, që i ofrohet Kërkuesit të Qasjes (AS) për përdorim ekskluziv të një linjë bakri ndërmjet centralit të Telekomit i Kosovës dhe ambienteve të parapaguesit.

2. Qasja e përbashkët në rrjetin lokal i ofrohet kërkuesit për përdorimin e përbashkët të linjës së bakrit ndërmjet Centralit të Telekomit të Kosovës dhe Ambienteve të Parapaguesit. Telekomit i Kosovës ruan spektrin e frekuencave të bandës së zërit të qarkut dhe vazhdon të ofrojë shërbimin PSTN dhe Kërkuesit të Qasjes i mundësohet përdorimi i pjesës tjetër të spektrit të frekuencës.

3. Qasja në Nën Rrjetin Lokal: Manuali i Proçeseve do të zhvillohet dhe pranohet në nivel fushëveprimtarie.

Kërkuesi i Qasjes mund të ofrojë vetëm shërbime që janë në përputhje me Planin e Menaxhimit të Frekuencave.

Këto shërbime ofrohen në ndërthurje me fascilitetet e bashkevendosjes fizike për qasjen e kërkuesit të Qasjes (AS) dhe paisjen e rrjetit kryesor siç është përcaktuar në ARO.

#### **1.4 Proçesi i Ndryshimit të Menaxhimit**

Ky dokument është pjese e dokumentave të bashkëngjitura, të quajtura:

1. Dokumentet e përshkrimit të produktit (shërbimet e skeduar)
2. Manuali i Proçeseve të Bashkëvendosjes
3. Manuali i Proçeseve të shërbimeve LLU
4. Marrëveshja e Nivelit të Shërbimeve

Zhvillimi i këtij dokumenti mund të kerkojë në mënyrë të nevojshme ndryshime në dokumentat e tjera lidhur me të.

#### **1.5 Përkufizimet**

Fjalët dhe shprehjet në këtë dokument janë sipas përcaktimeve në Ofertën Referencë të Qasjes (ARO).

#### **1.6 Porta e Qasjes së Unifikuar (UG)**

UG është një sistem i menaxhimit të porosive dhe defekteve i dizenuar për të qenë ndërfaqja primare mes Telekomit të Kosovës dhe operatorit tjetër kërkues i Qasjes. Ky sistem pranon dhe vlerëson porositë e kërkuesve të Qasjes dhe kërkesa të tjera dhe mundëson përgjigjen e njoftimeve të duhura. Sistemi UG lejon ndërveprimin e palëve të treta mbi një sere kanalesh qasjeje. Për këtë qëllim mundësohen qasja nëpërmjet FTP dhe qasja online në web, ndërkohë që mund të shtohen edhe kanale të tjera kohë pas kohe në linjë me kërkesat e biznesit.

#### **1.7 Numër i Llogarise Universale dhe Numri Referenc i Qarkut**

Shërbimi ULMP kërkon përdorimin e një Numri Llogarie Universale (UAN) dhe një Numri Referencë Qarku (CRN). CRN është përcaktuar si Numër Llogarie Universale ose numri i telefonit të Telekomit i Kosovës. CRN alokohet në qark



gjatë procesit të bërjes së porosisë. UAN është përcaktuar si Numër Llogarie Universale ose Numri i Llogarise së Telekomit të Kosovës.

Kur Kërkuesi i Qasjes kontraktin parapaguesin për një linjë të re nëpërmjet një PUI ose PUS, atëherë nuk ka nevojë që të ofrohet UAN ose CRN, kur dorëzohet porosia, pasi ato nuk ekzistojnë. Megjithatë, si pjesë e procesit të porosisë të OAO ULMP Telekomit të Kosovës, do të japë UAN dhe CRN si pjesë e plotësimit të njoftimit.

Në mënyrë tipike kërkohej :

- Numri i Llogarise së Telekomit të Kosovës kur një parapagues shpërngulet nga Telekomit të Kosovës tek LLU.
- Numri i Referencës së Qarkut kërkohej kur shpërngulja e një parapaguesi nga LLU tek LLU.

Kërkuesi i Qasjes duhet të sigurojë që një formular i UAN dhe një formular i CRN të përfshihen në faturat e të gjithë operatorëve të tjerë OAO të lëshuara për parapaguesin. Me kërkesën e parapaguesit fundor, UAN dhe CRN do të komunikohen parapaguesit brenda 2 ditëve punë.

Parapaguesi do të kërkojë UAN dhe CRN me qëllim që të zhvendoset ndërmjet operatorëve.

## **2 Përshkrim i Procesit**

Shërbimet LLU kërkojnë disa procese kryesore operacionale:

1. Ofrimi i Shërbimit
2. Riparimi i Defektit
3. Faturimi
4. Njoftimi Humbjeve

Secila nga këto procese është përshkruar shkurtimisht më poshtë dhe në detaje në seksionet vijuese të këtij dokumenti.

### **2.1 Ofrimi i Shërbimit**

Ky proces përshkruan rregullat për porositjen dhe ofrimin e një shërbimi LLU, përfshirë këtu edhe rregullat për të lidhur shërbimin e Qasjes në rrjetin lokal të Telekomit të Kosovës me paisjen e Kërkuesit të Qasjes.

### **2.2 Riparimi i Defektit**

Ky proces përshkruan procedurat që duhet të ndiqen nga kërkuesi i Qasjes kur raporton defektë për një shërbim LLU

### **2.3 Faturimi**

Ky proces përshkruan rregullat për faturimin e Kërkuesit të Qasjes për shërbimet LLU dhe për zgjidhjen e çështjeve të faturimit.

### **2.4 Njoftimi i Humbjeve/letra e mostransferimit**

Ky proces përshkruan rregullat për njoftimin e ofruesit të shërbimit që një shërbim ekzistues është transferuar tek një ofrues tjetër shërbimi. Ajo gjithashtu lejon operatorin Humbës që të dërgojë një letër mostransferimi.

### **3 Ofrimi i Shërbimit**

#### **3.1 Komunikimi ndërmjet Shitjeve me Shumicë të Telekomi të Kosovës dhe Kërkuesit të Qasjes ( AS)**

Shitja me shumicë e Telekomi i Kosovës do ta pajisë kërkuesin e Qasjes me një pikë të vetme kontakti për Ofrimin e Shërbimit.

Në tekstin e mëposhtëm, kjo i referohet Qendrës së Porosive të LLU. Në të njëjtën mënyrë çdo kërkues Qasje do të pajisë Telekomi i Kosovës me një pikë të vetme kontakti për Ofrimin e Shërbimit. Qendra e Porosisë LLU do të jetë e hapur gjatë orarit normal zyrtar. Qendra e Porosisë LLU mund të kontaktohet nëpërmjet:

2. e-mail: \_\_\_\_\_@ptkonline.com

3. Telefoni: \_\_\_\_\_

Në rast problemesh, Telekomi i Kosovës dhe AS do të kërkojnë një proces përshkallëzimi siç është përshkruar në seksionin 3.8

##### **3.1.1 Roli i Qendrës së Porosisë LLU**

Shitja me shumicë e Telekomi të Kosovës do të operojë Qendrën e Porosisë LLU në emër të kërkuesit të Qasjes dhe Shitjes me Pakicë të Telekomi të Kosovës. Ajo do të funksionojë si "hub" për procesin e ofrimit të shërbimit. Të gjitha komunikimet do të rrugëzohen nëpërmjet Qendrës së Porosisë LLU dhe nuk do të ketë komunikim direkt ndërmjet kërkuesit të Qasjes, përfshirë këtu edhe shitjen me Pakicë të Telekomit të Kosovës. Qendra e Porosisë LLU do të:

1. marrë porosi nga shitja me Pakicë e Telekomit të Kosovës si dhe nga kërkuesi i Qasjes
2. të lëshojë instruksionet e punës për funksionet inxhinierike të Telekomit të Kosovës
3. të lëshojë njoftimet e humbjes për ofruesin e shërbimit kur një konkurrent fiton biznes nga ata.

Komunikimi ndërmjet Qendrës së Porosisë LLU dhe shitjes me pakicë të Telekomit të Kosovës do të jetë i njëjtë si ndërmjet Qendrës së Porosisë LLU dhe një kërkuesi qasjeje (p.sh. Njoftimi i Humbjeve tek operatori humbës, etj)

##### **3.1.2 Ndërveprimi me Qendrën e Porosisë LLU**

Metoda e ndërveprimit me Qendrën e Porosisë LLU varet nga lloji i porosisë. Porta e Unifikuar (UG) do të përdoret për të porositur pjesën më të madhe të shërbimeve LLU. Kur një shërbim nuk është i mundshëm për tu porositur nëpërmjet UG, ky përjashtim do të theksohet në seksionin përkatës të këtij Manuali.

Llojet e Porosive UG janë si në vijm:

- 1 Porosia PU dhe PWU - Ofrimi i ULMP në Linjën(at) në Punë
  - Konvertimi i LS në ULMP – seksioni 7
  - Transferimi (PU) & PSTN win-back (PWU) – seksioni 9
- 2 Porosia PUI - Ofrimi i ULMP në Linjën(at) Insitu
- 3 Porosia PUS – Ofrimi i ULMP në Linjën(at) Rezerve
- 4 Porosia PLS - Ofrimi i Qasjes të Përbashkët (LS)
- 5 Porosia CU - Ndërprerja ULMP

- 6 Porosia CLS - Ndërprerja e Qasjes së Përbashkët (LS)
- 7 Porosia DRL – Linja për kërkesë të dhënash
- 8 Porosia CO - Anullo Porosinë
- 10 Porosia CHP – Porosi për Ndryshimin e Portës
- 11 Porosia ULE - Inspektimi i Linjës LLU
- 12 Porosia XLS - Transferimi i Qasjes së Përbashkët (LS)

## **3.2 Identifikimi i Qarkut**

### **3.2.1 Porosia PU**

Për Porositë për shërbimet LLU lidhur me linjat ekzistuese PSTN të Telekomit të Kosovës, Telekomit i Kosovës do të përdorë numrin ekzistues PSTN, si identifikues qarku, CRN – Numri Referencë i Qarkut, për rrjetin lokal të përbashkët. Për porosi transferimi, Telekomit i Kosovës do të përdorë CRN aktuale për të identifikuar qarkun.

### **3.2.2 Porosia PUI**

Nëse porosia ka të bëjë me një rrjet me “soft dial tone” ose qarku është plotësisht i stabilizuar, Telekomit i Kosovës do të caktojë një numër të ri PSTN ose adresë të re teknike të linjes si CRN, ndonëse nuk do të ofrohet asnjë shërbim PSTN.

### **3.2.3 Porosia PUS**

Në rast se kërkohet një linjë e re LLU, Telekomit i Kosovës do të caktojë një numër të ri PSTN si CRN, ndonëse nuk do të ofrohet asnjë shërbim PSTN. Telekomit i Kosovës do të caktojë një numër të ri PSTN, për të shërbyer si Numër Referencë i Qarkut (CRN), tek një rrjet rezervë në varësi se kur bëhet e qartë që një rrjet rezervë është i disponueshëm dhe komunikon me kërkuesin e Qasjes nëpërmjet Njoftimit për Përmbylljen e Porosisë.

## **3.3 Ofrimi i të Dhënave të Linjës**

Telekomit i Kosovës do të sigurojë informacion kërkuesit të Qasjes duke kërkuar të Dhëna për Linjën nëpërmjet DRL (Linja e Kërkimit të Dhënave). Përpara se të dërgohet një porosi DRL, AS duhet të marrë një CAF (Formular Autorizimi të Parapaguesit) nga parapaguesi fundor. Ju lutem shikoni paragrafin 8 për detaje të plota të llojit të porosisë DRL!

## **3.4 Kushtet paraprake**

### **3.4.1 Autorizimi i Parapaguesit**

Kur një ofrues shërbimi merr një porosi për të transferuar një shërbim ekzistues LLU tek ai nga një ofrues tjetër shërbimi, kontrata ekzistuese me ofruesin humbës të shërbimit modifikohet. Përderisa ofruesi përfitues i shërbimit nuk është një palë e kontratës origjinale ai duhet të marrë konfirmim me shkrim të pëlqimit të parapaguesit për të modifikuar kontratën ekzistuese.

Për këtë qëllim do të përdoret një Formular i Autorizimit të Parapaguesit (CAF) . CAF do të thotë formulari i plotësuar dhe i nënshkruar nga parapaguesi, ose regjistrimi i Verifikimit të Palës së Tretë.

Porositë për linjat rezervë dhe qarqet me “soft dial tone” nuk do të kërkojnë CAF përderisa nuk ekziston një marrëdhënie me parapaguesin.

Proçesi CAF është paraqitur në dokumentat e mëposhtme:

1. Kërkesat për Formular CAF;
2. Kërkesat për Verifikimin e Palës së Tretë;

### 3.5 Shërbimet Konkurruese & Perjashtimet

Kur një porosi LLU është marrë nga Kërkuesi i Qasjes për ofrimin e shërbimit LLU në një linjë, e cila ka aktualisht një Shërbim Bitstream të vendosur ose në pritje, porosia LLU do të refuzohet duke pritur heqjen e shërbimit. Në mënyrë të ngjashme kur porosia e një Bitstream është marrë nga një Kërkues i Qasjes për ofrimin e shërbimit në një linjë e cila ka porosinë e shërbimit LLU apo është në pritje, porosia do të refuzohet duke pritur heqjen e shërbimit LLU. Ky parim udhëzues do të lejojë Shitjen me Shumicë të Telekomit i Kosovës që të menaxhojë ofrimin dhe Ndërprerjen e shërbimeve konkurruese. Sapo të jetë hequr shërbimi konkurrues, Kërkuesi i Qasjes mund të dërgojë një kërkesë të re porosie duke kërkuar ofrimin e shërbimit.

Për një listë të plotë të përjashtimeve dhe shërbimeve konkurruese, ju lutem shikoni Shtojcën J.

Ka një numër skenarësh jashtë kontrollit të Kërkuesit të Qasjes që rezultojnë në shërbime Konkurruese.

### 3.6 Fazat e Proçesit

Afatet e proçesit janë për SLA e LLU, SLA për Ofrimin & Riparimin e Qasjes së plote (ULMP) dhe Qasjes së Përbashkët (LS). Do të aplikohen fazat e mëposhtme:

Tabela

Emri i Intervalit të Proçesit	Përshkrimi
Autorizimi i Parapaguesit	Kërkesa nga një parapagues që t'i ofrohet shërbimi nga Kërkuesi i Qasjes
Dërgimi i porosisë	Dërgimi i porosisë LLU nga një Kërkues i Qasjes
Miratimi	Gjatë proçesit të miratimit, Telekomit i Kosovës aprovon porositë e dërguara nga Kërkuesi Qasjes për të siguruar që: Porosia ka informacionin e mjaftueshëm për të mundësuar proçesimin e saj; Janë dhënë detajet korrekte; Porosia pasqyron në mënyrë korrekte nevojat e Kërkuesit të Qasjes Gjatë këtij proçesi Telekomit i Kosovës do të kryejë: - miratimin e porosisë dhe - kategorizimin e linjës Plotësimi i Proçesit të Miratimit çon në Pranimin ose

	Refuzimin e Porosisë
Pranimi i porosisë	Kërkuesi i Qasjes do të marrë një njoftim Pranim Porosie duke konfirmuar që porosia është pranuar dhe po procesohet
Refuzimi i Porosisë	Kur një porosi nuk merr Miratimin, Kërkuesi i Qasjes do të marrë një njoftim refuzimi
Porosia e dorëzuar me Sukses– Njoftimi i Plotësimit	Një Njoftim Finalizimi dërgohet tek Kërkuesi i Qasjes në pikën e kontaktit për përmbushjen me sukses të porosisë
Porosi e Pasukseshme- Njoftimi i Padorëzuar	Një Njoftim Mosdorëzimi i dërgohet Kërkuesit të Qasjes në pikën e kontaktit për pasukseshmerine e porosisë ose në

### 3.7 Afati i implementimit

Ky proces parashikon se Telekom i Kosovës do të përfundojë punën e planifikuar në afatin e parashikuar të implementimit ose përpara tij. Aktualisht Kërkuesit të Qasjes nuk i lejohet të specifikojnë datën e afatit të implementimit.

### 3.8 Pika e Terminimit e Rrjetit Lokal

Linja për shërbimin ULMP do të terminohet në një Pikë Terminimi të Rrjetit standarde të Telekomit të Kosovës (NTP) ose Njësinë e Terminimit të Rrjetit (NTU).

Për shërbimin e Qasjes së përbashkët, Rrjeti lokal do të terminohet në një NTU të përcaktuar në mënyrë specifike për shërbimin. Kjo do të ofrojë terminimet standarde të kabllimit PSTN si dhe terminime shtesë që janë lidhur me rrjetin lokal nëpërmjet një ndarësi (filter i frekuencave të larta).

### 3.9 Përgjegjësia për Instalimet Kabllorë në Ambientet e Parapaguesit

Kërkuesi i Qasjes do të jetë përgjegjës për instalimin e çdo rrjeti kabllor të brendshëm që nevojitet në ambientet e parapaguesit përtej Telekomit të Kosovës NTU/NTP.

### 3.10 Porositë

#### 3.10.1 Llojet e Porosive

Bazuar në paragrafin 3.1.2 të mësipërm, llojet e porosive janë :

- 1 Porosia PU dhe PWU - Ofron ULMP në Linjën(at) e Punës
  - Konvertimi i LS në ULMP
  - Transferimi & dhe rifitimi i shitjes me pakicë të Telekomit të Kosovës

- 2 Porosia PUI - Ofrimi i ULMP në Linjën(at) Insitu
- 3 Porosia PUS – Ofron ULMP në një Linjë të re ose Rezervë
- 4 Porosia PLS – Ofron Qasjen e Përbashkët të Linjës
- 6 PorosiaCU - Ndërprerja ULMP
- 5 Porosia CLS - Nderprerja e Qasjes së Përbashkët të Linjës
- 6 Porosia DRL - Kërkimi i të Dhënave për Linjë
- 7 Porosia CO - Anullimi i Porosisë
- 8 Porosia CHP – Ndryshimi i Portës së porosisë
- 9 Porosia ULE - Inspektimi i Linjës LLU
- 10 XLS – Transferimi i Qasjes se perbashket
- 11- Anullo Porosinë

### **3.11 Lloji i Porosise se Ofruar**

Porosia e ofrimit është një porosi për ofrimin e një ose më shumë rasteve të Shërbimit LLU.

Një porosi Ofrimi mund të përfshijë:

- 1 ofrimin e nje shërbimi ekzistues të Telekomit i Kosovës për të ofruar Qasjen e plote ULMP ose Qasjen e perbashket (PU, PLS)
- 2 ofrimin e Qasjes se plote ULMP duke përdorura nje linje plotësisht te stabilizuar (duke përfshirë linjat në on soft dial tonë (PUI)
- 3 ofrimin e shërbimit ULMP duke përdorurnjë linjë të re ose rezervë (PUS) Porositë e llojit të ofrimit iniciohen nga Kërkuesi i Qasjes. Porositë e Ofrimit dhe Ndërprerjes do të nevojiten gjithashtu kur një parapagues fundor ka ndërruar adresë dhe kërkon që ti ofrohet shërbimi LLU në adresën e re. Në rastin e Qasjes së Përbashkët të Linjës parapaguesi duhet të këtë linjën e tij të re të instaluar përpara se të dergohet kërkesa për Qasjen e përbashkët të linjës.

### **3.12 Porosia për ndërprerje**

Porosia për Ndërprerje është një porosi për Ndërprerjen e një ose me shume rasteve të Shërbimit LLU. Një porosi Ndërprerje mund të përfshijë:

- 1 Ndërprerjen e një shërbimi te Qasjes se plote ULMP (CU)
- 2 Ndërprerjen e shërbimit Qasje ei Përbashkët në Linjë (CLS)
- 3 Çdo kombinim i mësipërm.

Llojet e porosive të Ndërprerjes janë të iniciuara nga Kërkuesi i Qasjes që aktualisht ka marrë me qira rrjetin lokal nga Telekomit i Kosovës.

### **3.13 Lloji i Porosisë “Transferim”**

- 1 transferimi i shërbimit ekzistues nga një ofruer shërbimi tek tjetri, duke përfshirë Shitjen me Pakicë të Telekomit i Kosovës (PU dhe PWU).
- 2 transferimi i shërbimit Qasje i Përbashkët Linjë nga një ofruer shërbimi tek tjetri në të njëjtën kohë duke e konvertuar atë në ULMP (PU).
- 3 transferimi i një shërbimi Qasje i Përbashkët Linjë nga një ofruer shërbimi tek një ofruer tjetër shërbimi Qasja të Përbashkët Linjë.

### **3.14 Lloji i Porosisë “Konvertim i askesit te perbashket LS në Qasje te plote ULMP”**

Një porosi e Llojit konvertim, përdoret nga Kërkuesi i Qasjes për të informuar Shitjen me Shumicë të Telekomit i Kosovës për të konvertuar Shërbimin e Qasjes të Përbashkët të Linjës tek ULMP (PU).

### **3.15 Lloji i Porosisë “Anullim”**

Një Porosi Anullimi është kërkesa nga Kërkuesi i Qasjes tek Telekomit i Kosovës që të anulohet porosinë aktuale. Porosia e anulimit duhet të dërgohet përpara porosisë që kërkon pranimin e kërkesës së anulimit.

### **3.16 Lloji i Porosisë “Linja per kerkim te dhenash DRL”**

Porosia e Kërkesës DRL është një kërkesë nga Kërkuesi i Qasjes për Kategorizimin e Linjës në një linjë individuale(DRL).

### **3.17 Lloji i Porosisë “Ndryshim Porte”**

Porosia e Ndryshimit të Portës është një kërkesë për lëvizjen e parapaguesit të tij në ULMP ose LS tek MDF e tij pranë ambjenteve të Telekomit të Kosovës.

### **3.18 Lloji i Porosisë së “Inspektimit të Linjës LLU”**

Porosia ULE është një kërkesë për informacion të linjës.

## **4 Llojit i Porosisë Ofrim Shërbimi**

Lloji i porosisë së ofrimit do të ndjekë rrjedhën e procesit të paraqitur në Shtojcën A e përshkruar me detaje si më poshtë.

### **4.1 Parashikimi i një porosie ULMP (PU)**

Lloji i porosisë PU përfshin ofrimin e një linjë që aktualisht i ofron shërbim përdoruesit fundor. Porositë PU kërkojnë vetëm që të kryhet puna e permutimit në MDF si dhe nuk përfshin vizitën në terren nga tekniku AP. Për çdo porosi PU mund të ofrohen deri në 5 linja nëse janë në të njëjten vendodhje. Kur zbulohet një paisje shumëfishuese në linjë dhe AS ka shënuar kutinë për këqyrje, Telekomit i Kosovës do të kryejë një këqyrje për të përcaktuar nëse porosia mundet të dorezohet apo jo nëpërmjet shkëmbimit me një kopje rezervë p.sh. heqja e MUX-it. Kur zbulohet se parapaguesi është i lidhur në MUX në linjë dhe Kërkuesi i Qasjes nuk ka shënuar kutinë e kërkesës për inspektim, porosia do të refuzohet, arsyeja: "Nuk është kërkuar Linja për Bartje dhe këqyrja".

### **4.2 Ofrimi një Porosie Rrjeti në Vend (PUI)**

Lloji i porosisë PUI përfshin ofrimin e një linjë linjë që është në vend në ambientet e parapaguesit fundor. Një linjë konsiderohet në vend në rast se është polotësisht e stabilizuar(duke përfshirë linjat në soft dial tone) në adresën e parapaguesit. Porosia PUI kërkon vetëm kryerjen e punës së permutimit në MDF dhe nuk përfshin vizitën në stacion nga tekniku AP. Deri në 5 linja për porosinë PUI mund të ofrohen nëse ato janë në të njëjten vendodhje. Për të lehtësuar Kërkuesin e Qasjes në vendosjen e Llojit të porosisë PUI, Shitja me Shumicë e Telekomit të Kosovës i ka siguruar OAO qasje për kërkimin e

adreses. Në terma të thjeshtë të dhënat për këtë kërkim do të jenë një adresë e plotë/e pjesshme ose një numër telefoni i mëparshëm dhe rezultati do të jetë një identifikues unik (ARD ID) për adresën specifike.

### **4.3 Ofrimi i Linjës së Re ose porosia linjë Rezerve (PUS)**

Lloji i porosisë PUS përfshin veçimin e një linjë të re ose linjës rezervë që nuk i ofron shërbim parapaguesit fundor. Porositë PUS kërkojnë kryerjen e punës së permutimit në MDF dhe përfshin gjithashtu punime në kabinetet e jashtme nga tekniku AP. Mund të ofrohen deri në 5 linja për porosi PUS nëse janë në të njëjten adresë.

Telekomi i Kosovës do të kryejë një studim për të përcaktuar nëse një çift rezervë është i disponueshëm. Kjo do të kryhet në lidhje me ofrimin e porosisë dhe mund të përfshijë:

1. bërjen e lidhjeve në pikat e lidhjeve të kryqezimit dhe pikat e shpërndarjes sipas kërkesës
2. plotësimi i një linjë fizike të vecantë single
3. shkëputja e çiftit brenda adresës së parapaguesit në NTU ose NTP sipas rastit. Në rast se Telekomi i Kosovës nuk ka mundësi që të sigurojë një çift rezervë ose të ofrojë një linjë të re, Kërkuesi i Qasjes do të njoftohet nëpërmjet një "Njoftim për Mosofrim ", me arsyen e duhur.

### **4.4 Ofrimi i porosisë se Qasjes së Përbashkët (PLS)**

Porosia PLS përfshin Qasjan e përbashkët në linjë e cila i ofron aktualisht shërbim parapaguesit fundor. Shërbimi i Linjës së Përbashkët është i integruar mbi të njëjtën kopje linje bakri si shërbimi voice i shitjes me pakicë PSTN të Telekomi i Kosovës. CPS nuk ndikohet nga shërbimi i linjës së përbashkët. Porositë PLS kërkojnë vetëm që të kryhet puna permutimit në MDF dhe nuk përfshin vizitën në terren nga tekniku AP. Për porosinë PLS mund të sigurohen deri në 4 linja nëse ato janë për të njëjten llogari.

### **4.5 Dërgimi i Porosisë**

Kërkuesit e Qasjes do t'i dërgojnë Porositë nëpërmjet e-mailit:

Për të dërguar porosinë, AS do të :

- a. plotësoje porosinë tip me informacionin e nevojshëm
- b. sigurojë të paktën 2 numra kontakti për parapaguesin sipas nevojës (të paktën një numër kontakti është i detyrueshëm për Porositë PUS).

### **4.6 Aprovimi i Porosisë**

#### **4.6.1 Përkufizimi**

Për Porositë PU, PLS, PUS kërkohet miratimi manual.

#### **4.6.1.1 Ofrimi i ULMP (PU), Ofrimi i Qasjes në Linjë (PLS) dhe Transferimi i Qasjes në Linjë (XLS)**

Me marrjen e porosisë LLU, AP do të kryejë një sërë hapash vlerësimi për të përcaktuar nëse mund të ofohet shërbimi i kërkuar. Këta hapa janë përshkruar



në seksionet e mëposhtme. Rezultati i këtij procesi do të jetë refuzim i porosisë (p.sh. "Njoftim Refuzim Porosie) ose pranim formal i porosisë (p.sh. "Njoftim Pranim Porosie").

#### **4.6.1.2 Ofrimi i ULMP në një Linjë Insitu (PUI)**

Me marrjen e porosisë LLU, AP do të kryejë një numër kontrollesh vlerësimi për të përcaktuar nëse shërbimi i kërkuar mund të ofrohet ose porosia PUI do të vendoset në manualin e rrjedhës së punës për vlerësim. Këto hapa janë përshkruar në paragrafet e mëposhtme. Rezultati i procesit do të jetë ose refuzimi i porosisë (p.sh. "Njoftim Refuzimi Porosie") ose pranim formal i porosisë (p.sh. "Njoftim Pranimi Porosie").

#### **4.6.1.3 Ofrimi i ULMP në një Linjë të Re apo Rezervë (PUS)**

Me marrjen e porosisë LLU, AP do të vendosë porosinë PUS në manualin e rrjedhës së punës për vlerësim. Telekomit i Kosovës do të kryejë një sere kontrollesh për të përcaktuar nëse mund të ofrhet shërbimi. Këto hapa janë përshkruar në paragrafet e mëposhtme.

Rezultati i procesit do të jetë ose refuzimi i porosisë (p.sh. "Njoftim Refuzimi Porosie" ose pranim formal i porosisë (p.sh. "Njoftim Pranimi Porosie)

### **4.6.2 Kontrollat e Vlerësimit të Porosisë**

#### **4.6.2.1 Kontrolli i Shërbimit Aktual PU, PLS & XLS**

AP do të kryejë disa hapa vlerësimi për të përcaktuar nëse do të pranojë apo refuzojë porosinë. Më poshtë është dhënë një shembull i këtyre kontrolleve. Një listë e plotë jepet në Kontratën e të Dhënave.

1. AP do të kontrollojë nëse porosia është plotësuar në mënyrë korrekte
2. nëse përputhet numri i telefonit dhe llogarisë
3. nuk ka asnjë porosi ofrimi të papërfunduar (në pritje) për linjë(a)
4. llogaria e parapaguesit është aktive
5. llogaria kryesore është e vlefshme
6. llojet e linjës/ave përputhen me të dhënat (PSTN/ISDN)
7. linja(t) në verifikim
8. asnjë nga shërbimet e përjashtuara nuk është aktualisht në përdorim në rrjetin lokal .

Shënim: Për porositë shumë linjëshe nëse një linjë nuk aprovohet, atëherë e tërë porosia do të refuzohet.

#### **4.6.2.2 Kontrolli i Shërbimit Aktual PUI**

AP do të kryejë vlerësimin në PUI dhe dërgon njoftimin pranim / refuzim tek AS.

AP do të kontrollojë:

1. llogaria kryesore është e vlefshme
2. shkëmbimi është korrekt

#### **4.6.2.3 Kontrolli i Shërbimit Aktual PUS**

AP kryen vlerësimin në PUS dhe dërgon njoftimin pranim / refuzim tek AS. Ky njoftim do të përfshijë arsyen e refuzimit. Në rast se porosia refuzohet, AS fitues duhet të ridërgojë porosinë, ora rifillon në Ditën 0 (refuzim = përfundim procesi).

AP do të kontrollojë nëse:

1. Llogaria Kryesore është e vlefshme
2. Shkëmbimi është korrekt

AP kontrollon manualisht nese adresa e dërguar në porosi perputhet me adresen e bashkangjitur në OSS-në e AP. Në rast se adresa nuk përputhet, porosia refuzohet, arsyetimi: "mospërputhje adrese".

#### **4.6.3 Testimi i Linjës dhe Kategorizimi i Linjës**

Si pjesë e procesit të Vlerësimit, AP do të kryejë një test të linjës standarde që rrjeti lokal pershtatet me parametrat elektrik për ULMP dhe shërbimet e Qasjes të Rrjetit siç është përcaktuar në Planin e Shërbimit 102 dhe 103 të ARO të Telekomit të Kosovës.

Telekomi i Kosovës do të perdore testin e linjës, kabllin e saj dhe të Dhënat e parapaguesit për të kontrolluar nese paisjet shumëfishuese ose matësi privat i parapaguesit është në përdorim.

Në rast se porosia ka të beje me linjën ekzistuese PSTN të Telekomit i Kosovës, atëherë AP do të këtë mundësi të kryejë testimin e linjës me paisjen e tij të testimit të linjës përdersia linja është permutuar në paisjen e Telekomit të Kosovës.

Në rast se ofrohet një kopje rezervë ose përdoret një kopje me "soft dial tone", teknikët e Telekomit të Kosovës do të kryejnë testimin manual të linjës gjatë përgatitjes se linjës.

Testimi i Linjës do të përlogarisë gjithashtu Kategorizimin e Linjës (bazuar në kapacitetet e matjes se tokes) dhe distancën. Shiko Paragrafin 8.

#### **4.6.4 Nevoja e Inspektimit**

Në rast se kontrollet e vlerësimit tregojnë që paisja multiplex është në përdorim, do të kërkohet një inspektim për të përcaktuar nëse ka një kopje të disponueshme për të plotësuar porosinë. Nëse origjinuesi nuk e ka plotësuar fushën e kërkesës për inspektim mbi UG atëherë Telekomit i Kosovës do të refuzojë porosinë.

#### **4.6.5 Linja me CPS**

Telekomi i Kosovës do të kontrollojë rrjetin për CPS. Një porosi për ULMP për një linjë me CPS do të refuzohet. Një porosi për Qasjen e Përbashkët nuk ka efekt në CPS.

#### **4.6.6 Përgjigja e Vlerësimit**

Pas përfundimit të kontrolleve, AP ose do të refuzojë porosinë ose do ta pranojë atë tek AS duke treguar nëse shërbimi mund/nuk mund të ofrohet

#### **4.6.7 Porosia e Pranuar**

Në rast se është pranuar porosia ose është pranuar porosia për të inspektuar për linje rezervë, Telekom i Kosovës do të njoftojë Kërkuesin e Qasjes që porosia është pranuar.

#### **4.6.8 Porosia e Refuzuar**

Në rast se porosia është refuzuar, AP do ti lëshojë Kërkuesit të Qasjes një Njoftim Refuzimi Porosie që do të përfshijë arsyen për refuzim.

#### **4.7 Përgatitja e Linjës**

Pas vlerësimit të porosisë, Telekom i Kosovës do të planifikojë dhe ekzekutojë çdo punë që kërkohet për të përgatitur linjen lokale për shërbimin e porositur. Aktivitetet e mëposhtme do të ndërmerren sipas nevojës.

##### **4.7.1 Riparimi i Kabllit**

Në rast se rrjeti lokal nuk e kalon Testin e Linjës atëherë Telekom i Kosovës do të beje perpjekjet e mundshme për të rregulluar problemin si dhe ta sjelle rrjetin në standartet sipas percaktimit në ARO.

Në rast se rrjeti lokal nuk mund të riparohet, Telekom i Kosovës do të përdorë Njoftimin e Mosofrimit për të njoftuar Kërkuesin e Qasjes që shërbimi i kërkuar nuk mund të ofrohet si dhe arsyet për deshtimin.

##### **4.7.2 Instalimi i NTUs**

##### **4.7.3 Qasja e përbashkët në Linjë (PLS)**

Ana e parapaguesit e Njesisë së terminimit në Rrjetin e Telekom i Kosovës (NTU) është pika e finale e përgjegjësisë së Telekom i Kosovës për produktin e Qasjes të Parapaguesit. Në ambjentet e parapagueseve, Kërkuesi i Qasjes do të Qasjeojë në Linjën e Përbashkët, nëpërmjet Njesisë së Terminimit të Rrjetit të Telekom i Kosovës (NTU). Nëse NTU ose paisja splitter duhet të pershtatet, Telekom i Kosovës do të pajisë AS me NTU e nevojshme dhe/ose splitterin përkatës. AS do të jetë përgjegjëse për instalimin dhe testimin e NTU sipas parametrave të instalimit të rëna dakord.

Ofrimi dhe mirembajtja e rrjetit kabllor të parapaguesit përtej NTU për shërbimin ADSL si dhe ofrimi dhe instalimi i çdo paisje për ti ofruar parapaguesit shërbimet pike me pike të shërbimit ADSL do të jetë përgjegjësi e AS. Zëvendësimi ose ndryshimet tek sistemi kabllor ekzistues i parapaguesit për të instaluar paisjen e duhur do të jenë gjithashtu përgjegjësi e AS.

Ofrimit NTU dhe procesi i levrimit jepet më poshtë:

1. AS dergon me e-mail formularin e plotësuar të porosisë NTU (Shtojca H) menaxherit të Produktit ULMP/LS të Telekom i Kosovës, i cili organizon dorëzimin e porosisë
2. AS do të porosisë NTU / Splitera mbi baze mujore duke i dërguar të kombinuar menaxhimin e inventarit / formularin e porosisë në Shtojcën H, Shitjes me Shumicë të Telekom i Kosovës.
3. AS nukdo të aktivizojë shërbimin mbi linjë përpara se të jetë pershtatur splitteri

#### **4.7.3.1 Shërbimi ULMP (PU, PUI &PUS)**

Në ambjentet e parapaguesëve, AS do të Qasjeojë Rrjetin lokal metalik (ULMP) nëpërmjet Njesisë së Terminimit të Rrjetit standart të Telekomit i Kosovës (NTU), ose Piken e Terminimit të Rrjetit (NTP), nëse nuk ka NTU. Kur mund të këtë nevojë të instalohet paisja NTU, kur nuk ekziston asnjë pike ndarje e identifikueshme Telekomit i Kosovës do ta pajisë AS me një Njësi Terminimi Rrjeti të standartizuar (NTU) nëpërmjet marrëveshjes, që të instalohet dhe testohet nga AS sipas standarteve të miratuara për instalimin.

Ofrimi, instalimi, zëvendësimi, dhe mirëmbajtja e çdo paisje/lidhje shtesë në anën e parapaguesit të Telekomit i Kosovës NTU/NTP që nevojitet për ti ofruar përdoruesit fundor shërbimet e AS do të jetë përgjegjësia e AS.

Proçesi për ofrimin dhe Qasjen do të jetë i njëjtë si ai për Qasjen e perbashket.

#### **4.8 Lidhja (Jumpering)**

Para ose në datën e fillimit të shërbimit, Telekomit i Kosovës do të lidhë (jumper) linjen në MDF e Telekomit i Kosovës.

#### **4.9 Proçesi i percaktimit për Porositë PUS**

Proçesi i porosisë PUS do ti mundesoje AP te caktoje nje afati kohor jo me pak se 7 dite.

Kur AP nuk mund të zbatojë kohën e rënë dakord për takim, parapaguesi do të kontaktohet perpara orarit të takimit dhe do të caktohet një takim i ri.

Në rast se parapaguesi është kontaktuar paraprakisht për takimin nga tekniku, dhe e njofton teknikun qe nuk mund të zbatojë takimin, tekniku do ta ktheje porosinë tek AS. Kërkuesi Qasjes do të mare "Njoftimin e Mosofrimit" nga AP, me arsyen "parapaguesi i padisponueshem".

Kur parapaguesi nuk paraqitet në takimin e rënë dakord, tekniku i AP do të perpiqet që të kontaktojë parapaguesin në numrin e kontaktit. Në rast se parapaguesi nuk mund të kontaktohet, tekniku do të lere një shenim duke informuar parapaguesin që të kontaktoje AS-ne. AP do të ktheje porosinë tek AS. Kërkuesi Qasjes do të mare një "Njoftim Mosofrimi" nga AP me arsyetimin "parapaguesi i padisponueshem".

AP do tia referojë çështjen AS-se ku (i) Dorëzimi i Shërbimit Telekomit i Kosovës nuk mund të kontaktojë parapaguesin ose (i) parapaguesi nuk deshiron shërbimin ose nuk bie dakord që të caktojë një takim, ose (ii) AP deshton qe të realizojë takimin e rënë dakord dhe se nuk mund të arrihet një alternative

a. AS do të këtë 5 ditë punë për të organizuar takimin

b. Çdo takim duhet të behet të pakten pas 10 ditëve punë nga data në të cilën është rënë dakord me parapaguesin për takimin e ri.

c. AS duhet të informojë AP-në për orën e takimit të ri brenda 24 orëve nga organizimi i takimit.

d. Në rast se pas 5 ditëve punë, AS nuk riorganizon një takim, atëherë AP do të anulohet porosinë. Kërkuesi Qasjes do të mare "Njoftim Mosofrimi" nga AP.

Porosia do te jete mbyllur (p.sh. anuluar) në sistemet AP, me shpjegimin "parapaguesi i padisponueshem".

e. Pikat e kontaktit për caktimin e takimeve të parapaguesit janë si me poshtë

nga AP – Menaxhimi i Porosisë së Shumices (email + detajet e telefonit për dy kontakte)

nga AS – Departamenti i Proçesimit të Porosisë (email + detajet e telefonit për dy kontakte)

#### **4.9.1 Proçesi Manual i Kontaktit të Parapaguesit**

Kërkohet një vizitë në kushtet e mëposhtme: Ju lutem referohuni paragrafit 4.2 të mesiperm.

Në rastin kur kërkohet vizita e parapaguesit në vend, do të ndiqen hapat e mëposhtëm:

1. Sapo të jetë pranuar porosia dhe mendohet që nevojitet vizita e parapaguesit në vend, Shpërndarja e Shërbimit të Telekomit i Kosovës do të kontaktojë parapaguesin dhe përpiqet që të bien dakord për një takim.
2. Kontaktimi i parapaguesit:

- a. AP do të bëjë të paktën 3 përpjekje brenda një periudhe dy ditore për të kontaktuar parapaguesin.
- b. Thirrjet do të behen gjatë orarit normal të punës.
- c. Numri i përdorur i kontaktit do të jetë numri(at) të përfshirë nga AS në detajet e kontaktit të parapaguesit. Shënim: Preferohet numër celulari.
- d. Një mesazh zanor do të lihet në çdo thirrje, ku mesazhi zanor është i disponueshëm.
- e. Skriptimi i aprovuar për thirrjet e para dhe të dyta do të jetë si më poshtë:

“Miremengjes/mirëdita – ky është Shërbimi i Shpërndarjes i Telekomit të Kosovës. Jemi përpjekur që t’ju kontaktojmë Për të lenë një takim për vizitë në vend që t’ju ofrojmë shërbimin në (Emri i Kërkuesit të Qasjes ) – por fatkeqesisht nuk mundëm t’ju kontaktonim. Do t’ ju telefonojmë shume shpejt perseri” f. Skriptimi i miratuar për thirrjen e tretë dhe të fundit do të jetë si më poshtë vijon

“Miremengjes/mirëdita – ky është Shërbimi i Shpërndarjes të Telekomit i Kosovës. Jemi përpjekur që t’ ju kontaktojmë për të lenë një takim për vizitë në vend që t’ ju ofrojmë shërbimin në (Emri i Kërkuesit të Qasjes) – por fatkeqesisht e kishim të pamundur që t’ju kontaktonim. Ju lutem kontaktoni (Emri i AS) sa më shpejt që të jetë e mundur Për të planifikuar një vizitë për teknikun tone– Faleminderit”.

Referohu Hapit 6.

3. Organizimi i një takimi – Gjatë bisedës me parapaguesin AP do të ndjehet një skriptim të aprovuar dhe caktohet një takim me parapaguesin.

- a. Skriptimi i aprovuar do të jetë si më poshtë vijon “Miremengjes/mirëdita - ky është Shërbimi i Shpërndarjes i Telekomit i Kosovës. Po ju telefonojmë për të lenë një takim për vizitë në vend që t’ ju ofrojmë shërbimin në (Emrin e Kërkuesit të Qasjes) ”

- b. Kur takimi është konfirmuar ndërmjet AP dhe parapaguesit. AP do të rishikojë punët e brendshme për të pasqyruar datën e takimit.

c. Kur parapaguesi dëshiron të aprovoje një periudhë të caktuar takimi, jashtë afatit të paracaktuar për plotësimin e SLA, kjo do të rregullohet brenda orarit standart të punës. AP do të rishikojë porosinë për të pasqyruar datën e re dhe afati i SLA do të shtyhet për rregullimin e këtij ndryshimi.

d. Në rast se parapaguesi nuk dëshiron shërbimin ose nuk bie dakord të caktojë një takim, AP do të informojë AS-në që të kontaktojë parapaguesin dhe të perpiqet që të lere një takim.

#### **4.10 Proçesi i Identifikimit të Linjës në ambientet e parapaguesit**

Kur një linjë është dorezuar sipas kornizës së shpërndarjes në ambientet e parapaguesit, tekniku i AP-se do të ndjekë (tag) linjën e ofruar.

#### **4.11 Plotësimi**

Kur Telekom i Kosovës të ketë përmbushur shërbimet e tij, njofton AS-në sipas afatit maksimal të ofrimit të SLA standard. Normalisht, proçesi i Vlerësimit do të identifikojë të gjitha arsyet pse një porosi nuk mund të përmbushet.

Megjithate, mundet që disa ose të gjitha shërbimet e porositura të mos ofrohen pas kryejës se vlerësimit. Kështu që ka tre situata të mundshme.

#### **4.12 Porosia e Plotësuar me Sukses**

Të gjitha shërbimet e porositura u ofruan me sukses.

Në këtë rast, Kërkuesi Qasjes do të marrë një "Njoftim Përfundimi" nga AP sapo porosia të perfundoje në sistemet e Telekom i Kosovës.

Detajet e lidhjes do të jenë të disponueshme në Njoftimet e Përfundimit të AP për Porositë LLU (PU, PUI, PUG, PUS, PLB, PLS, CHP, XLS).

#### **4.12.1 Mosofrimi**

Porosia nuk është ofruar me sukses.

Në kere rast, Kërkuesi Qasjes do të marrë një "Njoftim Mosofrimi" me shpjegimin e duhur nëpërmjet AP sapo porosia të jetë mbyllur (p.sh. anuluar) në sistemet e Telekom i Kosovës. Për një listë të arsyeve të mosofrimit shiko Shtojcen I.

#### **4.13 Njoftimi i humbjes**

Në përfundim të një urdhëri, Telekom i Kosovës do të dërgojë një Njoftim Humbjeje tek ofruesi(t) i shërbimit që humbet parapaguesin nëpërmjet AP.

Në rastin kur të dy , si ULMP & LS ofrojnë porosi, kjo do të konsistojë në dërgimin e njoftimit të humbjes tek operatori i humbjes së parapaguesit (nëpërmjet njoftimit me email ) duke e njoftuar operatorin që ata kanë humbur shërbim.

### **5 Ndërprerja e llojit të porosisë**

Ekzistojnë dy lloje ndërprerjeje të porosisë: Ndërprerja e ULMP (CU) dhe Ndërprerja e Ndarjes së Linjës (CLS). Llojet e ndërprerjes do të ndjekin afatin kohor të përcaktuar për sigurimin e shërbimit.

Telekom i Kosovës nuk do të kryejë inspektime për të hequr NTU-të, por do të heqë lidhjen MDF (jumpering) nga pajisja e terminimit të AS.

Kërkuesit e Qasjes nuk mund të rilidhin pajisjet e tyre deri në marrjen e njoftimit të përfundimit nëpërmjet AP.

### **5.1 Paraqitja porosisë**

Kërkuesit e Qasjes do t'i dërgojnë porositë e tyre AP. Për dërgimin e porosisë, Kërkuesi i Qasjes duhet:

- Të plotësojë formularin e porosisë për AP me të gjithë informacionin e kërkuar;

### **5.2 Vlefshmeria e porosisë**

AP do të zbatojë të gjitha hapat e vlefshme për të përcaktuar nëse porosia duhet të pranohet / refuzohet. Shembulli i mëposhtëm paraqet këto kontrolle. Lista e plotë është e përfshirë në të dhënat e Kontratës.

AP do të kontrollojë nëse:

- Porosia është përmbushur në mënyrë korrekte;
- Telefoni dhe numri i llogarisë përputhen;
- Llogaria është aktive.

### **5.3 Pranimi / Refuzimi i porosisë**

Nëse porosia pranohet, Telekom i Kosovës do të njoftojë Kërkuesin e Qasjes se porosia është pranuar.

Nëse porosia është refuzuar, AP do ti lëshojë Kërkuesit të Qasjes një Njoftim për Refuzimin e Porosisë të arsyetuar.

### **5.4 Përfundimi i porosisë**

Linja ishte ndërprerë me sukses.

Në këtë rast, Kërkuesi i Qasjes do të marrë një " Njoftim Përfundimi " nëpërmjet AP kur porosia përfundon në sistemet e Telekomit të Kosovës.

### **5.5 E padërgueshme**

Porosia për ndërprerje nuk është dërguar me sukses.

Është e mundur që në disa raste tekniku i linjave të mos gjejë asnjë "jumper" në kopjen e caktuar në pajisjen e terminimit të AS. Nëse tekniku has një problem të tillë, ai do të kontaktojë kontrolluesin/ zyrën e tij, i cili nga ana e tij duhet të kontaktojë AS për të konfirmuar rrugëzimin. Tekniku do të presë 30 minuta për një përgjigje. Nëse nuk është marrë një përgjigje deri në momentin e largimit të teknikut, Telekom i Kosovës nuk do ta ndërpresë qarkun.

Në këtë rast, Kërkuesi i Qasjes do të marrë njoftimin "E padërgueshme " të arsyetuar ,menjëherë kur porosia të jetë mbyllur( p.sh anuluar ) nga sistemet e Telekomit të Kosovës.

## **6 Anullimi i llojit të porosisë**

Nëse bëhet e nevojshme për një AS të anullopë një porosi që nuk është pranuar ende, AS do të lëshojë një porosi anulimi ( CO) për AP.

Anullimet e pjesshme të porosive nuk lejohen.

Megjithatë, nëse porosia është pranuar, por nuk është përfunduar ende, atëherë anulimi duhet të bëhet nëpërmjet email duke përdorur formularin për porosinë LLU.

### **6.1 Dritarja e anulimit**

Kërkuesve të Qasjes u lejonet të anulojnë porositë e tyre deri në momentin kur këto porosi nuk janë pranuar. Nëse një porosi është pranuar, nuk mund të bëhen anulimet.

Pas kësaj, kërkesat për anulime do të refuzohen, dhe AS-së do t'i kërkohet të dërgojë një porosi ndërprerjeje.

### **6.2 Dorëzimi i porosisë**

Nëse bëhet e nevojshme për Kërkuesin e Qasjes të anulojë një porosi që nuk është pranuar ende, AS do të lëshojë një porosi anulimi (CO) kundër porosisë së ofrimit ose ndërprerjes.

### **6.3 7.3 Miratimi/Anulimi i porosisë**

Nëse porosia nuk është pranuar atëherë UG thjesht do të anulojë urdhrin.

Nëse porosia ka qene pranuar, atëherë Kërkuesi i Qasjes do të marrë një "Njoftim refuzimi" nepermjet UG duke e këshilluar se kërkesa e porosisë është refuzuar edhe pse porosia origjinale është pranuar.

Nëse porosia e CO është refuzuar, por porosia nuk ka përfunduar ende, atëherë AS do t'i duhet të lëshojë një porosi për llojin e ndërprerjes për të udhëzuar Telekomit i Kosovës-in për të ndërprerë shërbimin.

## **7 Lloji i porosisë së konvertimit të LS në ULMP**

Një lloj porosie konvertimi do të përdoret kur:

1. AS ekzistuese dëshiron të konvertojë shërbimin e tij ekzistues të LS në ULMP.

Supozohet se AS ka marrë CAF e duhur nga parapaguesi. Kjo lloj porosie do të përdoret vetëm kur AS do një shërbim ULMP dhe jo kur parapagues i ka treguar AS se dëshiron të ndërpresë shërbimin PSTN të Telekomit i Kosovës. Në këtë rast parapaguesi duhet të kontaktojë Telekomit i Kosovës për t'i kërkuar ndërprerjen e linjës së PSTN-së.

### **7.1 Para-sigurimi i pajisjes se Qasjes**

Është rënë dakord, AS duhet të ketë pajisje Qasjeje pa splitera të terminuara në MDF për përgatitjen e porosive të këtij lloji. Kjo do të lejojë që konvertimi të vazhdojë menjëherë dhe që ky konvertim të realizohet nga ri-lidhja dhe jo nga vizita e AS për konfigurimin e pajisjes së tij.

Telekomit i Kosovës nuk do të pranojë porosi që nuk kanë informacionin përkatës të terminimit të MDF.

### **7.2 Paraqitja e porosisë**

Kërkuesit e Qasjes do t'i dërgojnë porositë tek AP.

Për dërgimin e porosisë, Kërkuesi i Qasjes duhet të:

- Të plotësojë formularin e porosisë me të gjithë informacionin e kërkuar,
- Të sigurojë që "block and pins" të LS aktuale janë të përfshira në porosi,
- Të dërgojë porosinë me email tek AP



### **7.3 Miratimi i porosisë**

AP do të zbatojë të gjitha hapat e vlefshme për të përcaktuar nëse porosia duhet të pranohet / refuzohet. Shembulli i mëposhtëm paraqet këto kontrolle. Lista e plotë është e përfshirë në të dhënat e Kontratës.

AP do të kontrollojë nëse:

- Porosia është përmbushur në mënyrë korrekte;
- Telefoni dhe numri i llogarisë përputhen;
- Llogaria është aktive;
- Linja telefonike aktualisht ka një shërbim LS;
- "Block and pins" të LS janë përfshirë në porosi.

Kur Telekom i Kosovës njofton një AS, për të konvertuar një shërbim të LS në ULMP, AS nuk mund të refuzojë kërkesën, por duhet të përgjigjet:

1. duke dërguar konvertimin dhe mbajtjen e pajisjes së njëjtë të Qasjes, ose
2. duke dërguar konvertimin dhe caktimin e terminimeve të reja "block and pin" (pa splitter), ose
3. duke dërguar një porosi ndërprerjeje të LS (CLS).

AS do t'i jepen 10 ditë pune kohë për të vendosur për përgjigjen– duke i dhënë kohën e mjaftueshme për të kontaktuar parapaguesin para se të kthejë përgjigjen.

Nëse brenda 10 ditëve pune nuk është marrë asnjë përgjigje, të gjitha shërbimet për rrugëzim(et) do të ndërpriten nga Telekom i Kosovës. AS do të marrë një Njoftim Humbjeje duke e informuar atë për ndërprerjen.

AS do të jetë përgjegjëse për koston e ndërprerjes së linjës së shërbimit LS.

### **7.4 Pranimi i porosisë**

Nëse porosia është pranuar, Telekom i Kosovës do të njoftojë kërkuuesin e Qasjes që porosia është pranuar.

#### **7.4.1 Ndërprerja e qarkut**

Nëse AS dëshiron të ndërpresë LS në qark duhet të dërgojë porosinë e ndërprerjes (CLS) tek AP

### **7.5 Refuzimi i porosisë**

Nëse porosia është refuzuar, AP do t'i lëshojë Kërkuuesit të Qasjes një Njoftim Refuzimi të Porosisë ku do të përfshihen dhe arsyet e refuzimit.

### **7.6 NTU**

Referohuni në seksionit 4.7.2 Instalimi i NTU-ve.

### **7.7 Lidhje (Jumpering)**

Gjatë ose para arritjes së objektivit për datën e shërbimit, Telekom i Kosovës do të lidhë linjen në MDFe tij. Ekzistojnë dy raste të mundshme siç janë përshkruar më poshtë:

#### **7.7.1 Detajet e "block and pin"**

Telekom i Kosovës do të lidhet tek "block and pin" detajet janë të deklaruara në porosi.

Nëse AS i kërkon Telekomit të Kosovës të përdorë "block and pin", detajet të cilat aktualisht përdoren për LS, ai duhet t'i caktojë ato në porosi. Në të kundert ai duhet të caktojë detaje të reja për "block and pin". Nëse janë përdorur "block and pin", tekniku do të ndjeke procesin standard të PU

## **7.8 Përfundimi**

Kur Telekomit të Kosovës të ketë përfunduar të gjitha aktivitetet e tij do të njoftojë AS. Normalisht, procesi i miratimit do të identifikojë çdo arsye të mos-sigurimit të porosisë. Megjithatë, është e mundur që një arsye mund të identifikohet pas Pranimi të Porosisë dhe para përfundimit.

### **7.8.1 Porosia e përfunduar me sukses**

Të gjitha shërbimet e porositura u kryen me sukses. Në këtë rast, Kërkuesi i Qasjes do të marrë një "Njoftim Përfundimi" sapo porosia të përfundojë në sistemet e Telekomit të Kosovës.

### **7.8.2 E padërgueshme**

Porosia nuk është kryer me sukses.

Në këtë rast, Kërkuesi i Qasjes do të marrë Njoftimin "E padërgueshme" me arsyen e saktë, nga AP menjëherë sapo porosia të jetë mbyllur (p.sh anuluar) në sistemet e Telekomit të Kosovës. Për listën e arsyeve të padërgueshmërisë shikoni **Aneksin I**.

## **8 Lloji i porosisë për Linjën e Kërkimit të të Dhënave**

Porosia e Linjës së Kërkimit të të dhënave (DRL) është përdorur për të siguruar Kategorizimin e Linjës për linjën individuale. Detajet e kthyer janë:

- 1 Kategorizimi – Gjatësia e linjës – e shkurtër, mesatar, e gjatë
- 2 Kapaciteti –Kapaciteti A deri në B i linjës i shprehur në mikrofara
- 3 Linja – percjelles bakri
- 4 Lloji i testit të linjës – Sistemi i testit të linjës (LTS)
- 5 Vend-ndodhja e Centralit – Centrali nga origjinohet rrjeti
- 6 Lloji i sigurimit - Kjo fushë është gjithmonë bosh.
- 7 Sub-Frame – Vendndodhja e Sub-frame në MDF ku përfundon linja e parapaguesit

### **8.1 Paraqitja e porosisë**

Kërkuesit e Qasjes do t'i dërgojnë porositë tek AP. Për dërgimin e porosisë, Kërkuesi I Qasjes duhet:

1. të plotësojë formularin për porosinë me të gjithë informacionin e kërkuar
2. të dërgojë porosinë me email tek AP

### **8.2 Kategorizimi i linjës**

Porosia DRL do të njoftojë mbi kategorizimin e linjës individuale. Rezultati mund të jetë i shkurtër, mesatar ose i gjatë, bazuar në tabelën e mëposhtme. Tabela e mëposhtme është pranuar nga Grupi i ekspertëve të CLFMP dhe ka vendosur që përcaktimet për çdo kategori të jenë: :

Kategoria	Shuarja @ 300 kHz	Distanca
Ultra e shkurtër	< 11.5 dB	< 0.6 km
Ekstra e shkurtër	< 21 dB	< 1.2 km
E shkurtër		< 2.1 km
Mesatare		2.1 km – 2.3 km
E gjatë		> 2.3 km

### 8.3 Dërgimi i të dhënave shtesë

Ju lutem shihni seksionin 3.3.

## 9 Transferimi i AS dhe procesi i kthimit të fitimit me pakicë te Telekom i Kosovës

Porositë për transferat dhe kthimin e fitimit do të ndjekin rrjedhën e procesit të përshkruar më poshtë.

### 9.1 Sigurimi i porosisë së transferimit të ULMP

Porosia për transferimin e PU ose për kthimin e fitimit PWU përfshin hapjen e një linje që aktualisht u siguron përdoruesve fundorë shërbimin ULMP. Mund të sigurohen deri në 5 linja për çdo porosi PU, nëse ato janë në të njëjtën llogari. Porosia e transferimit do të përdoret për të transferuar shërbimin ULMP nga një operator LLU tek tjetri.

Lloji i porosisë për kthimin e fitimit do të përdoret nga Telekom i Kosovës për të transferuar një parapagues nga ULMP tek Shitja me Pakicë e PSTN.

### 9.2 Sigurimi i transferimit të porosisë së LS

Lloji i porosisë XLS përfshin transferimin e shërbimit të Ndarjes së Linjës nga një operator LLU tek një tjetër.

Porositë XLS mund të transferojnë vetëm linja teke në një porosi.

### 9.3 Paraqitja e porosisë

Kërkuesit e Qasjes do të dërgojnë porositë tek AP. Për të dërguar porosinë AS duhet:

- të plotësojë formularin për porosinë AP me të gjithë informacionin e kërkuar
- të dërgojë porosinë në AP nëpërmjet emailit.

### 9.4 Vlefshmeria e porosisë

AP do të zbatojë të gjitha hapat e vlefshme për të përcaktuar nëse porosia duhet të pranohet/refuzohet. Shembulli i mëposhtëm paraqet këto kontrolle. Lista e plotë gjendet në të dhënat e Kontratës.

AP do të kontrollojë:

- që porosia është përmbushur në mënyrë korrekte,
- që parapaguesi është aktualisht parapagues i ULMP,
- që UAN është korrekt.

Ju lutem vini re: Për porositë shumë-linjëshe nëse një linjë dështon do të refuzohet miratimi i të gjithë porosisë.

#### **9.4.1 Përgjigjja e miratimit**

Pas përfundimit të kontrolleve, AP do të refuzojë ose pranojë porosinë e AS duke treguar se shërbimi mund/nuk mund të sigurohet.

#### **9.4.2 Pranimi i porosisë**

Nëse porosia është pranuar, Telekom i Kosovës do të njoftojë Kërkuesin e Qasjes që porosia është pranuar.

#### **9.4.3 Refuzimi i porosisë**

Nëse porosia është refuzuar, AP do ti lëshojë kërkuesit të Qasjes një Njoftim Refuzimi të Porosisë të arsyetuar.

Nëse arsyet për mos ofrimin e shërbimit janë më tepër se një, refuzimi i Porosisë duhet të përmbajë secilen prej tyre.

### **9.5 Përfundimi**

Pasi Telekom i Kosovës të ketë përfunduar të gjitha aktivitetet e tij, do të njoftojë AS sipas afatit maksimal të lejuar në SLA standarte. Normalisht, procesi i miratimit do të identifikojë të gjitha arsyet e mos ofrimit të porosisë. Megjithatë, është e mundur që disa ose të gjitha shërbimet e porositura të mos ofrohen pasi të jete pranuar Miratimi.

#### **9.5.1 Përfundimi me sukses i porosisë**

Të gjitha shërbimet e porositura ishin siguruar me sukses.

Në këtë rast, kërkuesi i Qasjes do të marrë një "Njoftim Përfundimi" me email, menjëherë pasi porosia përfundon në sistemet e Telekom i Kosovës.

#### **9.5.2 E padërgueshme**

Porosia nuk është kryer me sukses.

Në këtë rast, Kërkuesi i Qasjes do të marrë Njoftimin "E padërgueshme " me arsyen e saktë, menjëherë pasi porosia është mbyllur (p.sh. refuzuar) në sistemet e Telekom i Kosovës.

### **9.6 Njoftimi i humbjes**

Me përfundimin e një porosie, Telekom i Kosovës do t'i dërgojë Njoftimin e Humbjes operatorit humbës duke e këshilluar atë se e ka humbur shërbimin tek një Kërkues tjetër për Qasje.

### **10 Porosia për ndryshim porte**

Operatori i LLU jep një porosi CHP për të lëvizur ULMP ose LR e parapaguesit të tij në "block and pins" të ndryshme. Arsyeja e kësaj lëvizjeje mund të jetë për të ndryshuar inventarin e pasaktë, për t'a nxitur parapaguesin drejt pajisjeve moderne për të siguruar shërbime të shtuara etj.

Për defektet lidhur me kërkesat për ndryshimin e portës, referojuni Seksionit 13.3.2 – Defekti në Bllokun OAO.

### **10.1 Paraqitja e porosisë**

Kërkuesit e Qasjes do të dërgojnë porosinë CHP tek AP. Për dërgimin e porosisë, Kërkuesi i Qasjes duhet:  
Të plotësojë formularin e porosisë me të gjithë informacionin e kërkuar;  
Të bëjë porosinë me email.

### **10.2 Miratimi i porosisë**

AP do të zbatojë të gjitha hapat e vlefshme për të përcaktuar nëse porosia duhet të pranohet / refuzohet. Shembulli i mëposhtëm paraqet këto kontrolle. Lista e plotë është e përfshirë në të dhënat e Kontratës.

AP do të kontrollojë nëse:

- Porosia është përmbushur në mënyrë korrekte;
- Telefoni dhe numri i llogarisë përputhen;
- Llogaria është aktive.

### **10.3 Pranimi / Refuzimi i porosisë**

Nëse porosia pranohet, Telekom i Kosovës do të këshillojë Kërkuesin e Qasjes se porosia është pranuar.

Nëse porosia është refuzuar, AP do ti lëshojë Kërkuesit të Qasjes një "Njoftim Refuzimi Porosie" të arsyetuar sipas listës së plotë të arsyeve të refuzimit.

### **10.4 Përfundimi i porosisë**

Parapaguesi është zhvendosur me sukses në një portë të re në bllokun OAO. Në këtë rast, Kërkuesi i Qasjes do të marrë një "Njoftim Përfundimi" me email menjëherë sapo porosia të përfundojë në sistemet e Telekom i Kosovës.

### **10.5 E padërgueshme**

Porosia e ndyshimit të portës nuk është kryer me sukses.

Në këtë rast, Kërkuesi i Qasjes do të marrë Njoftimin "E padërgueshme" me arsyen e saktë, me email menjëherë sapo porosia të jetë mbyllur (p.sh anuluar) në sistemet e Telekom i Kosovës.

## **11 Lloji i porosisë për linjën e kërkimit LLU**

Operatori LLU jep një porosi ULE në AP në mënyrë që të japë informacion për linjën në adresën e veçantë të një parapaguesi.

Porosia ULE do të ofroje operator LLU me

- Detajet për Centralin, Sasinë e Linjave Insitu
- Sasinë e linjave Pre Cabled
- Sasinë e linjave të disponueshme rezervë
- Detajet e Sub-Frame

### **11.1 Paraqitja e porosisë**

Kërkuesit e Qasjes do të dërgojnë porosinë tek AS. Për dërgimin e porosisë, AS duhet:

- Të plotësojë formularin e porosisë me të gjithë informacionin e kërkuar;

- Shënim: Adresa kërkohet kur parapaguesi nuk është aktiv.
- Të bëjë porosinë me email.

### **11.2 Miratimi i porosisë**

AP do të zbatohet të gjitha hapat e vlefshme për të përcaktuar nëse porosia duhet të pranohet / refuzohet. Shembulli i mëposhtëm paraqet këto kontrolle. Lista e plotë është e përfshirë në të dhënat e Kontratës.

AP do të kontrollojë nëse:

- Porosia është përmbushur në mënyrë korrekte;
- Numri i logarisë dhe adresa përputhen;
- Informacioni mbi adresën mund të jepet në formën e adresës së detajuar,
- si edhe të ARD ID

### **12 Proçesi i njoftimit të humbjes**

AP do të dërgojë Njoftimin e Humbjes Operatorit humbës pas përfundimit të porosisë së LLU.

#### **13 Letra për konfirmim transferimi**

Me marrjen e njoftimit të Humbjes ofruesi humbës i shërbimit do të ketë mundësinë që ti dërgojë parapaguesit një letër konfirmimi të transferimit, me qëllim për të siguruar që transferimi është bërë me pelqimin e tij dhe nuk ka pasur situata abuzive (slamming).

Proçesi i Njoftimit të Humbjes nuk mund të përdoret për rimarrje të parapaguesit. Me marrjen e Njoftimit të Humbjes, Operatorit Humbës i lejohet t'i dërgojë vetëm një njoftim me shkrim parapaguesit.

#### **13.1 Qëllimi i letrës për konfirmim transferimi**

Është një mënyrë për mbrojtjen e parapaguesëve nga ndryshimet e ULMP, të shërbimeve të paraqitura të LS, ose nga transferimi i lidhjes së tyre nga një operator tek tjetri pa autorizimin apo dijeninë e tyre. Nuk është e detyrueshme për operatorin humbës të dërgojë një të dhënë apo të gjitha këto letra, por është vlerësuar si një mjet i dobishëm për parandalimin e transferimit/ndryshimeve të pa-autorizuara.

#### **13.2 Transferimi i pa-autorizuar i Parapaguesëve**

Nëse parapaguesi ka kontakt me Operatorin Humbës dhe pretendon se transferimi është kryer pa pelqimin apo autorizimin e tij, Operatori Humbës do të ndjekë proçesin e transferimit të paautorizuar.

#### **13.3 Pretendimet për Transferim të paautorizuar**

Bazuar në hetimet e kryera, aty ku pretendimi për transferim të paautorizuar nuk është i justifikuar (i vertetuar), Operatori Humbës duhet të këshillojë përdoruesin fundor. Sidoqoftë, në rastin kur pretendimi për transferim të paautorizuar vertetohet, Operatori Humbës lëshon një porosi rimarrjeje/transferimi.

## **14 Riparimi I defektit.**

### **14.1 Qëllimi**

Proçesi i riparimit të defektit është i zbatueshëm vetëm për shërbimin ULMP, LS të Telekomit i Kosovës, ashtu sic janë të përcaktuara dhe në RUO shërbimet 102, 103 dhe 106.

Te gjitha defektet do të raportohen/menaxhohen nga proçesi ekzistues i ULMP për raportimin dhe riparimin e defekteve.

Për qëllimet e proçesit të riparimit të defektit, si qark i rrjetit lokal është përkufizuar fillimi në pajisjet e terminimit të AS në permutatorit (MDF) e centralit të Telekomit i Kosovës dhe mbarimi në vend-ndodhjen e parapaguesit tek NTU ose NTP e Telekomit i Kosovës-it.

Kështu qëllimi i shërbimit përfshin defektet në:

1. rrjetin e Qasjes lokal të Telekomit i Kosovës,
2. instalimet e brendshme elektrike në adresën e parapaguesit në linjën e NTU ose NTP të Telekomit i Kosovës,
3. NTU ose NTP e Telekomit i Kosovës (duke përjashtuar splitter),
4. lidhje jumpers (tel I shkurtër bashkues) në MDF.

Qëllimi i shërbimit përjashton defektet që ndodhin në:

- 1 furnizimin me energji ose me ajër të kondicionuar në pajisjet e AS të bashkëvendosura në godinat e fasiliteve të Telekomit i Kosovës, (referojuni proçesit të defekteve të bashkëvendosjes).
- 2 defektet në kabllon lidhës ndërmjet pajisjes AS dhe bllokut të terminimit të pajisjes AS në MDF
- 3 defektet në rrjetin e brendshëm të parapaguesit në pjesën e NTU/NTP të Telekomit i Kosovës.

### **14.2 Parimet e raportimit të defektit**

Për shërbimin ULMP përdoruesi fundor do t'i raportojë të gjitha defektet tek AS. Për shërbimin LS përdoruesit fundorë do të kontaktojnë ofruesin e shërbimit PSTN, Telekomit i Kosovës, ndërsa AS për defektet në shërbimet e AS.

### **14.3 Lokalizimi i defekteve**

AS do të jetë përgjegjëse për testimin e parë për të provuar që defekti nuk është në rrjetin e tij. Kërkuesit e Qasjes duhet ti ofrojnë Telekomit i Kosovës rezultatet e testeve të linjave të tyre si pjesë e proçesit dy-ditor të raportimit të defekteve. Nëse rezultatet e testeve të linjës nuk ofrohen do të aplikohet afati tre ditor i riparimit. Në mënyrë që të minizohet niveli i jo-defekteve që i janë paraqitur Telekomit të Kosovës, Kërkuesit e Qasjes duhet të ndjekin procedurën për lokalizimin e defektit në rrjetin Telekomit të Kosovës.

Në paraqitjen e defektit të UG, AS do t'i kërkojë t'u përgjigjet pyetjeve të mëposhtme:

- a) Punon PSTN?

Vetëm Kërkuesit e Qasjes që rregjistrohen për kushtet dy-ditore të riparimit do të përfitojnë. AS që nuk është rregjistruar për proçesin dy-ditor të riparimit, do të ndjekë proçesin tre ditor.

- b). A janë testuar pajisjet e centralit ?
- c). A është kontrolluar lidhja e brendshme e instalimit elektrik?
- d). A është testuar si duhet broadband CPE?

1 Në rastin e LS, Kërkuesi i Qasjes duhet të testojë shërbimin PSTN duke I telefonuar parapaguesit. Nëse shërbimi i zërit i PSTN nuk punon, Kërkuesi i Qasjes duhet të këshillojë parapaguesin të kontaktojë me shërbimin e Telekomit i Kosovës dhe ta raportojë si defekt të PSTN.

2 Nëse Kërkuesi i Qasjes ende nuk e ka lokalizuar defektin në rrjetin e Telekomit i Kosovës, duhet të dërgojë teknikët e tij për të kontrolluar pajisjen e DSLAM dhe pajisjet në vendndodhjen e parapaguesit para raportimit si një defekt i Linjës së Perbashket/ULMP.

#### **14.3.1 Llojet e defekteve:**

- **Defekti i PSTN:** Vetëm në rastin e Linjës së Perbashket. Nëse Kërkuesi i Qasjes nuk mund ta kontaktojë parapaguesin në linjën e dyshuar të defektit, nëse nuk ka ton zileje dhe diagnostikimet shtesë nuk parashtrojnë defekt të AS, atëherë AS duhet të këshillojë parapaguesin t'ia raportojë defektin shërbimit (si një defect i PSTN).

- **Defekti i LS:** Nëse Kërkuesi i Qasjes mund të kontaktojë parapaguesin dhe ka kryer të gjitha hapat e mundshme për të lokalizuar defektin në rrjetin e tij (duke përfshirë dhe vendndodhjen e parapaguesit), atëherë duhet të raportohet si defekt i LS

- **Defekti i ULMP:** Në rastin e linjës ULMP Kërkuesi i Qasjes duhet të investigojë rrjetin e tij dhe vendndodhjen e parapaguesit / instalimet e brendshme para se të raportojë defektin në ULMP

#### **14.3.2 Defekti në bllokun OAO:**

Operatori LLU ka pesuar një defekt në ULMP ose në portën e LS të parapaguesit.

OAO ka konfirmuar defektin në portë. Për këtë arsye, ata i kërkojnë parapaguesit të lëvizë në blloqe dhe pine të ndyshme.

Operatori LLU duhet të raportojë defektin me email me kodin e raportimit të portës së defektit. Porosia do të ndjekë të njëjtën rrjedhë si defektet aktuale, përveç se kur në fushën e komenteve të OAO do të jape detajet e vjetra dhe të reja të "block and pins".

#### **14.4 Raportimi i defektit**

AS do të raportojë defektet nëpërmjet emailit ose me shkrim.

Shërbimi i shitjes me Shumicë të Telekomit i Kosovës rezervon të drejtën të kontaktojë AS për të marrë informacione shtesë ose të qartësojë informacionin që është ofruar në raportimin e defektit.

AP refuzon raportin e defektit si të pavlefshëm ose ka tejkalluar qëllimin e përcaktuar, duhet do të ofrohen arsyet për refuzimin.



#### **14.4.1 Orët e raportimit të defektit**

Orët e raportimit të defektit janë nga e Hëna deri të Premten nga ora 08.00 deri 16.00 me përjashtim të festave kombetare. Raportimet e defekteve, jashtë këtyre orëve do të ruhen për veprim deri në fillimin e ditës tjetër të punës.

#### **14.5 Testimi i linjës**

##### **14.5.1 Shërbimi i Qasjes te perbashket LS**

Për shërbimin LS, Telekom i Kosovës do të jetë në gjendje të përdorë pajisjet e tij të testimit të linjës në distancë për të ndihmuar në diagnostigimin e vendndodhjes së defektit.

##### **14.5.2 Shërbimi ULMP**

Për shërbimin ULMP pajisja e AP për testimin e linjës në distancë nuk do të lidhet me rrjetin lokal dhe për këtë arsye AP nuk do të jetë në gjendje ta përdorë atë për të testuar linjën.

##### **14.5.3 Karakteristikat e testimit te Linjes**

Lloji i porosisë LLC lejon AS të paraqesë një kërkesë duke përdorur UAN dhe CLI në mënyrë që të bëjë një analizë të detajuar të parametrave te linjës. AP do të bëjë një test të CLI dhe do te informoje AS mbi rezultatet e testit.

#### **14.6 Defekti i Jumperit**

Te gjitha testet e linjës do të bëhen me pajisjen e MDF BLOCK të lidhura në anën e centralit të MDF duke siguruar që telat (jumperat) janë testuar gjithashtu. Telekom i Kosovës është përgjegjës për instalimin dhe riparimin e telave (jumperit) të MDF.

#### **14.7 Defektet në central**

Për shumicën e defekteve të diagnostikuara nga AS si në rrjetin lokal, defekti do të jetë aktualisht në rrjetin lokal. Megjithatë për një pjesë shumë të vogël të rasteve defekti do të jetë në kabllin lidhës të pajisjes së AS dhe MDF. Defekte të kësaj natyre janë të rralla dhe është rënë dakord që AS ta neglizhojë mundësinë e defekteve në kabllin lidhës për defekte që nuk vijnë nga pajisjet e saj.

Nëse AS dyshon se ka defekt në kabllin lidhës do të bëjë një testim të paplanifikuar të kabllit lidhës.

#### **14.8 Statusi i defektit**

Kërkuesit e Qasjes mund të ndihmohen nga AP për statusin e defektit

#### **14.9 Riparimi i defektit**

Kur defekti është riparuar, AP do të njoftojë AS se defektit është kryer ("Në pritje për tu riparuar").

AS do të ketë 8 orë kohë (orë biznesi ) me email të tregojë që defekti në linjën e parapaguesit nuk është riparuar

#### 14.10 Objektivat për riparimin e defektit

Objektivat zbatohen për defektet që janë provuar nga DSLAM dhe CPE, të cilat janë pranuar nga Telekom i Kosovës.

Objektivat për riparimin e defekteve duhet të jenë sipas standarteve të SLA LLU.

#### 14.11 Proçesi i përshkallëzimit

Në rastin e dështimit të proçesit, AS duhet të jete në gjendje t'u kërkojë Telekom i Kosovës një proçes përshkallëzimi për zgjidhjen e shpejtë të problemeve.

Proçesi i përshkallëzimit do të ketë tre nivele të njohura si përshkallëzimi i nivelit të parë dhe të dytë. Shkaqet kryesore të përshkallëzimit janë përshkruar në tabelë:

Niveli i përshkallëzimit	Shkaku
Niveli i parë i i përshkallëzimit	Defekt jo i zgjidhur brenda katër ditëve punë nga raportimi i parë i defektit (ose) Defekt i riparuar nga Telekom i Kosovës por AS beson se ka ende një defekt në rrjetin Telekom i Kosovës.
Niveli i dytë i përshkallëzimit	Defekt jo i zgjidhur brenda pesë ditëve punë nga raportimi i parë i defektit (ose) Defekt i riparuar nga Telekom i Kosovës por AS beson se ka ende një defekt në rrjetin Telekom i Kosovës.
Niveli i tretë i përshkallëzimit	Defekt jo i zgjidhur brenda gjashtë ditëve punë nga raportimi i parë i defektit (ose) Defekt i riparuar nga Telekom i Kosovës por AS beson se ka ende një defekt në rrjetin Telekom i Kosovës.

Për të qenë sa më efektiv proçesi i përshkallëzimit emrat dhe numrat e kontaktit të pikave

të përshkallëzimit duhet të shkëmbehen ndërmjet AS dhe AP.

Përshkallëzimet duhet të jenë në nivele të barabarta.

#### 14.12 Mosmarrëveshjet

Nëse Kërkuesi i Qasjes konsideron se një defekt nuk është riparuar, ose kur nga testimi I AS vihet re voltazh i huaj në linjë, AS duhet të shkojë në vendndodhjen e parapaguesit, të kontrollojë CPE dhe të kryejë testime fund me fund para se të ri-regjistrojë raportin e defektit.

Në të gjitha fazat, kërkuesi i Qasjes mund të kërkojë një proçes përshkallëzimi të detajuar si më lartë. Telekom i Kosovës dhe Kërkuesi i Qasjes duhet të ndërveprojnë aktivisht për të zgjidhur defektin nëse ekziston dyshimi se defekti është në rrjeti e Telekom i Kosovës.

### **14.13 Dyshimi i ndërhyrjes në linjë**

Plani I menaxhimit të frekuencës së linjës së bakrit (CLFMP) përcakton teknologjitë që mund të vendosen nga Kërkuesi i Qasjes mbi rrjetin Telekom i Kosovës. Kur ka dyshime mbi një kërkues Qasja se në rrjetin e tij ka ndërhyrje, CLFMP i detajon Kërkuesit të Qasjes procesin e raportimit të dyshimeve. Meqënëse, pritshmëria e situatave të tilla është e shumë e ulët, procesi i zgjidhjes do të shtrihet jashtë standarit të procesit të riparimit të defektit.

## **15 Faturimi**

### **15.1 Hyrje**

Telekomi i Kosovës do të faturojë AS për shërbimet LLU në përputhje me kushtet e RUO dhe në përputhje me Listen e cmimeve.

### **15.2 Raporti i përdorimit**

Telekomi i Kosovës do të japë një faturë të detajuar për të shoqëruar çdo faturë përmbledhëse. Kjo do të tregojë pagesat për Ofrimin e Shërbimit dhe proceset e Riparimit të Defektit.

Operatorët do të marrin faturë përmbledhëse mujore dhe faturë detajuar. Megjithatë, nëse kërkohet Telekom i Kosovës do të postojë faturën përmbledhëse.

#### **15.2.1 Përmbajtja e raportit të përdorimit**

##### **15.2.1.1 Ofrimi i shërbimit**

Telekomi i Kosovës do të faturojë porositë për shërbimet e ofruara bazuar në strukturën e faturimit dhe në masën e faturës sic është parashikuar në RUO dhe Listen e cmimeve.

Raporti i përdorimit do të rendisë çdo porosi sipas numrit të saj të referencës dhe datës së përmbushjes së porosisë dhe do të specifikojë çdo faturim të saj.

##### **15.2.1.2 Riparimi i defektit**

Telekomi i Kosovës do të faturojë raportimet e plota të bazuar në strukturën e faturimit dhe në masën e faturës sic është parashikuar në RUO.

Raporti i përdorimit do të rendisë çdo defekt sipas numrit të raportit të defekteve të Telekomit të Kosovës dhe datës së përmbushjes dhe do të specifikojë çdo faturim të saj.

## Aneksi I – Arsyet e refuzimit dhe mosdërgimit

Mesazh refuzimi	Kuptimi/ Përdorimi
Shërbim i padisponueshëm	Kur linja dështon në testim, nuk ka rrugëzim
B&P të pasakta	AP gjen të dhënat e porosisë për bllokun dhe kopjen si jo/jo të përshtatshme/jokorrekte
Asnjë linjë rezervë e disponueshme	Linja e bakrit nuk ofron mundësi për rezerva
Parapagues I padisponueshëm	Parapaguesi i AS nuk mund të kontaktohet nga AP për të arranzhuar një vizite ne vend.
Shërbim I refuzuar nga parapaguesi	Klineti i kontaktuar nga AP, me telefon ose në vendbanimin e tij, informon AP se nuk e dëshiron shërbimin.

## Aneksi II – Përrjashtimet & shërbimet konkurruese

### Përrjashtimet

Rregulloret e Qasjes ofrojnë përhapjen e të gjitha rrjeteve lokale ekzistuese dhe të ndonjë çifti rezervë në platformen e Qasjes të rrjetit.

Megjithatë, rrjeti lokal me disa facilitete/shërbime nuk do të jetë i disponueshem për hapjen.

Janë dy lloje:

1. Linjat me shërbime/ facilitete që duhen të përjashtohen nga shërbimi LLU për shkak të papajtueshmërisë aktuale teknike me shërbimin LLU.
2. Rrjete lokale me shërbime/ facilitete që janë përjashtuar nga RUO aktuale e Telekomit të Kosovës.

Për më tepër, ka disa përjashtime dhe rrethana të veçanta ku ofrimi i një shërbimi të LLU mund të devijojë nga proceses standarte.

### Përrjashtimet për shkak të papajtueshmërisë teknike aktuale

#### 1. LS dhe matësi privat i parapaguesit

Matësi privat i parapaguesit duhet të hiqet nga linja përpara se të bëhet porosia për LS

#### 2. ISDN dhe shërbimi LS

Porositë e LS me ISDN nuk do të pranohen.

### **3. ISDN dhe shërbimi ULMP**

Parapaguesi do të humbasë shërbimin ISDN si pasojë e porosisë për ULMP. Kur paraqitet një porosi për hapjen e linjës ISDN, duhet të paraqitet numri kryesor i instalimit të ISDN.

Porositë për numra ndihmës ose për një numër pjesë e një serie DDI do të refuzohen.

### **4. Hulumtimi dhe shërbimi ULMP**

Hulumtimi duhet të kryhet para se të paraqitet një porosi për ULMP. Për këtë arsye, është rënë dakord që kërkuesi i Qasjes duhet të kërkojë përdoruesit fundor të kontaktojë me Telekom i Kosovës për të reflektuar këtë ndryshim para se porosia e ULMP të paraqitet për rrugëzim. Procesi hulumtimit nuk duhet të zgjasë më tepër se pesë ditë.

### **Shërbimet konkurruese**

1. CPS
2. Bitstream